
Pět výjimečných z „Karlovy“

LIDOVÉ NOVINY

Miroslav Bárta, egyptolog a archeolog, je jednou z mediálně nejviditelnějších tváří Univerzity Karlovy (UK). Chodí do televize, angažuje se, sestavuje sborníky, jež se věnují nejen jeho oboru, nýbrž i aktuálním společenským problémům... Ale stále také dělá – se svým týmem v egyptském Abúsíru – světovou vědu. Češi objevují hrobky princezen i kněžích. Potvrzením jeho přínosu pro „rodnou školu“ je i nová prémie, výzkumná podpora Donatio Universitatis Carolinae, již dnes premiérově předá rektor Tomáš Zima pětici vědců, kteří dle statutu „mimořádně přispívají k odborné prestiži“ univerzity. Adepty navrhuje sedmnáct fakult, ale stanoviska k nim připojuje Mezinárodní rada UK – nedávno ustavený sbor vědeckých kapacit z Francie, Izraele, Německa, Švýcarska či USA, včetně jednoho nobelisty.

„Je to pro mne veliká pocta, neboť o udělení spolurozhoduje mezinárodní rada,“ řekl LN profesor Bárta. Spolu s ním dnes přijmou výzkumný bonus ve výši milion korun i čtyři další špičkoví vědci: organická chemička Jana Roithová, novozákonní biblista Petr Pokorný, biochemik Pavel Martásek a kardiolog Petr Widimský. Ve všech případech se jedná o globální hvězdy, ne domácí hvězdičky.

Třeba Jana Roithová z Přírodovědecké fakulty UK opakovaně dokazuje svoji extratřidu. Je také v Česku jediná, komu se podařilo na zdejší ústavy již dvakrát přinést prestižní grant Evropské výzkumné rady (ERC), jichž se za uplynulou dekádu dostalo do Česka pouze 25. V roce 2010 získala tzv. startovní grant na výzkumy optických spekter izolovaných iontů, předloni pak obdržela vyšší verzi grantu – konsolidátorský.

„Ne, nebude to pokračování. Podmínkou ERC je, že to musí být něco jiného. Průlomový výzkum,“ řekla tehdy LN Roithová.

V novém projektu hledá propojení hmotnostní spektrometrie, která umožní v plynné fázi rozeznat různé látky, s měřicími metodami v roztocích. Potenciál pro analýzy je obrovský: v chemii, ale i v biologii nebo v lékařství.

Světovou špičkou v kardiologii je Petr Widimský ze 3. lékařské fakulty UK. Patří s nemnoha Čechy mezi nejcitovanější vědce světa podle údajů Thomson Reuters. Už v děkanově doporučení na udělení donatia se psalo o neskutečné cifře: 37 567 vědeckých citací! Vedle toho, že pracuje přímo na sále, je Widimský autorem stovek studií a spoluautorem devatenácti knih.

Tisíce ohlasů má též oceněný biochemik a lékař Pavel Martásek, jenž je ředitelem centra BIOCEV, společného projektu univerzity a Akademie věd. „Patří mezi nejvýznamnější postavy české biomedicínské vědy... Jeho přínos byl ostatně zmíněn i na přednášce při udělení Nobelovy ceny za objev významu oxidu dusnatého v roce 1988,“ stojí v doporučujících podkladech z 1. lékařské fakulty UK, jež LN prostudovaly.

Ani o prémii pro profesora Petra Pokorného z Evangelické teologické fakulty UK nemusel mezinárodní poradní sbor pochybovat.

Třiaosmdesátiletý Pokorný, jenž v roce 1964 studoval i v Oxfordu, je uznávaným klasikem biblických studií, organizátorem a překladatelem – i z koptsky psané gnostické literatury. A je za ním hlavně 31 knižních monografií.

Pět premií Donatio Universitatis Carolinae

Miroslav Bárta (47 let) egyptolog a archeolog, Filozofická fakulta UK * Od roku 2013 je ředitelem Českého egyptologického ústavu, jehož týmy učinily řadu světových objevů v Abúsíru.

* Univerzita Karlova se loni rozhodla pro výzkumnou podporu svých významných osobností, které „mimořádně přispívají k odborné prestiži“ největší a nejstarší vysoké školy v České republice. Univerzita dnes udělí tuto milionovou výzkumnou prémii poprvé. * Kandidáty navrhuje děkani fakult po projednání s vědeckými radami. Rozhoduje rektor.

Petr Pokorný (83 let) novozákonní biblista, Evangelická teologická fakulta UK

FROUZ // *Světová osobnost, vynikající znalec biblických textů a tradic. Spolupracuje s Princetonskou univerzitou.

Pavel Martásek (64 let) lékař a biochemik, 1. lékařská fakulta UK

* Přední český vědec v oboru biomedicíny, o čemž svědčí skoro 9000 citací jeho vědeckých studií.

Petr Widimský (63 let) lékař a kardiolog, 3. lékařská fakulta UK

FOTO: MAFRA*Elitní kardiolog, jenž patří mezi nejcitovanější vědce světa dle Thomson-Reuters – má neuvěřitelných 37 600 citací.

Jana Roithová (42 let) organická chemička, Přírodovědecká fakulta UK

* Jedna z vůdčích vědkyň, jediná dvojnásobná držitelka elitních ERC grantů v Česku (2010 a 2015).

Zdroj: Lidové noviny

Autor: Martin Rychlík